Region Stockholm

Klimat- och regionutvecklingsnämnden

PROTOKOLL KRN 2026-0004
2026-05-26

Kl. 15:00-16:20 §§60-61

Sammanträde med Klimat- och regionutvecklingsnämnden

Datum för justering av: §§ 55-59, 62-65: 2026-05-28

Datum för justering av: §§ 60-61: 2026-05-26

Märta Martin-Granlund Peter Frej

Plats Stockholmssalen, Landstingshuset

Detta protokoll är elektroniskt undertecknat.

Beslutande
Märta Martin-Granlund (C) (ordförande)
Peter Frej (M) (2:e vice ordförande)
Emilia Wikström Melin (S)
Martin Nilsson (S)
Shuta Bari (S)
Johanna Kvist (S)
Khashayar Farmanbar (S)
Kerstin Amelin (V)
Büsra Lina Kocatürk (M)
Johan Skog (M)
Mathias Lindow (L)
Andreas Birgersson (SD)
Pär Gustavsson (SD)
Rolf Lindell (S) ersätter Magnus Nilsson (S)
Esbjörn Wahlberg (C) ersätter Kristina Lång (C)
Andrea Irving Hedlund (MP) ersätter Naiara Pereira Cunha (MP) (1:e vice ordförande)
Marianne Berg Ekbom (V) ersätter Johan M Sanne (V)
Truls Ljungström (M) ersätter Alicja Lindell (M)
Anna-Tuulia Syrjänen (KD) ersätter Maria Fälth (KD)

Närvarande ersättare
Eva Koch (C)
Marcus Svinhufvud (M)
Carina Wellenius (L)
Johan Carlsson (SD)

Övriga närvarande
Anton Västberg (utvecklingsdirektör)
Martin Påhlman (enhetschef)

Julika Lamberth (enhetschef)
Sofia Kamps (enhetschef)
Johanna Barane (enhetschef)
Natalie Larsson (nämndsekreterare)
Edvin Stertman (MP) (politisk sekreterare)
Jacob Hedrén (L) (politisk sekreterare)
Lea Eriksson (SD) (politisk sekreterare)
Cecilia Lindahl (regionplanerare)
Emma Tönnerfors (regionplanerare)
Liz Nordström (strateg)
Frida Adersten (strateg)
Roland Engkvist (EU-samordnare och internationell strateg, Region Gotland) Marie Östblom (projektledare, Stockholm Business Region)

Sekreterare

Natalie Larsson

Innehållsförteckning

§ 60 Yttrande över granskningshandling Översiktsplan för Botkyrka kommun

§ 61 Yttrande över Handlingsplan för bostadsförsörjning i Värmdö kommun

§ 60
Yttrande över granskningshandling Översiktsplan för Botkyrka kommun
KRN 2026-0062

Sammanfattning
Region Stockholm har beretts möjlighet att yttra sig över *Översiktsplan för Botkyrka*. Klimat- och regionutvecklingsnämnden yttrar sig på Region Stockholms vägnar.

Region Stockholm anser att Botkyrka kommun har tagit fram ett genomarbetat förslag till översiktsplan vars övergripande mål och utvecklingsinriktning med fyra vägledande strategier, ligger i linje med den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen. Region Stockholm anser att kommunen har hanterat många av de tidigare lämnade synpunkterna på samrådsförslaget på ett tillfredsställande sätt. Några synpunkter kvarstår vad gäller bebyggelseutveckling, kollektivtrafik, masshantering och regional grönstruktur.

Beslutsunderlag
1. Utvecklingsdirektörens tjänsteutlåtande - Yttrande över granskningshandling Översiktsplan för Botkyrka kommun
2. Granskningshandling Översiktsplan för Botkyrka kommun
3. Hållbarhetsbedömning
4. Samrådsredogörelse

Yrkanden
Ordförande Märta Martin-Granlund (C) yrkar bifall till utvecklingsdirektörens förslag till beslut.

Beslut
Klimat- och regionutvecklingsnämnden beslutar följande.

1. Utvecklingsdirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Botkyrka kommun över granskningshandlingen Översiktsplan för Botkyrka kommun.

1. Paragrafen justeras omedelbart.

Särskilt uttalande
2:e vice ordförande Peter Frej m.fl. (M) anmäler ett särskilt uttalande från Moderaterna.

Ledamoten Andreas Birgersson m.fl. (SD) anmäler ett särskilt uttalande från Sverigedemokraterna.

Skickas till
Botkyrka kommun

SÄRSKILT UTTALANDE
2026-05-26 KRN 2026-0062

Klimat- och regionutvecklingsnämnden
Ärende 6

Yttrande över granskningshandling Översiktsplan för Botkyrka kommun

Moderaterna vill särskilt framhålla att bostadspolitiken måste utgå från var och hur människor vill bo. Därmed ska småhus och radhus ska inte ses som något negativt. Tvärtom, de är en viktig del av ett attraktivt och varierat bostadsutbud.

I dag är Stockholmsregionen en utflyttningsregion. Befolkningstillväxten är låg och allt fler lämnar Stockholmsregionen till förmån för andra delar av Sverige. Särskilt beklämmande är att personer i familjebildande åldrar väljer att lämna länet eftersom bostadsutbudet inte motsvarar deras behov. Därför är det viktigt att betona att bostadsbyggandet inte bara handlar om antal bostäder, utan också om vilka bostäder som byggs.

Moderaterna vill se en hållbar och varierad bostadsplanering som tar hänsyn till olika behov och livsstilar. Där anser vi att småhus har en viktig plats. Därför uppskattar Moderaterna granskningshandlingens särskilda fokus på att öka andelen småhus. Vi ser detta som en viktig och positiv utveckling.

Mot denna bakgrund vill Moderaterna framhålla att Region Stockholms yttrande tydligare bör välkomna Botkyrka kommuns ambition att bredda bostadsutbudet. Moderaterna vill se en utveckling bort från ett ensidigt fokus på förtätning och koncentration av flerbostadshus, till förmån för mer attraktiva boendemiljöer och större valfrihet. Ett framgångsrikt bostadsbyggande i Stockholmsregionen förutsätter att människor ges bättre möjligheter att välja ett boende som passar deras behov och livssituation.

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2026-05-26 KRN 2026–0062

Klimat- och regionutvecklingsnämnden
Ärende 6

Yttrande över granskningshandling Översiktsplan för Botkyrka kommun

Sverigedemokraterna ser positivt på att Botkyrka kommuns granskningsförslag har justerats i en riktning med större fokus på småskalighet, trygghet och attraktivitet. Vi ser även positivt på att Slagsta inte längre redovisas som stadsutvecklingsområde, att landsbygdens utveckling ges större utrymme samt att jordbruksmarkens olika värden redovisas tydligare.

Botkyrka är en kommun med både tätorter, landsbygd, viktiga naturmiljöer, kulturmiljöer och strategisk infrastruktur. Den fortsatta planeringen måste därför präglas av varsamhet, realism och respekt för kommunens olika delar. Bostadsbyggande får inte drivas fram av kvantitativa mål som riskerar att skapa storskaliga projekt utan tillräcklig hänsyn till trygghet, infrastruktur, VA, service och trafik.

Vi delar Region Stockholms bedömning att kollektivtrafikanläggningar, bussterminaler och depåfunktioner behöver pekas ut tydligare. En fungerande kollektivtrafik kräver inte bara bostäder nära stationer, utan även ytor för depåer, terminaler, personalfunktioner, underhåll och framtida kapacitet. Dessa funktioner får inte byggas bort.

Sverigedemokraterna vill samtidigt framhålla att bilen fortsatt har en viktig roll i Botkyrka, särskilt på landsbygden och i småhusområden. Planeringen får inte utgå från att gång-, cykel- och kollektivtrafik ensamt kan lösa vardagens resor i hela kommunen. Framkomlighet för biltrafik, nyttotrafik och godstransporter måste ses som en förutsättning för företagande, trygghet och ett fungerande vardagsliv.

Vi vill även betona vikten av att värna jordbruksmark, kulturmiljöer och områden med höga naturvärden. Botkyrkas landsbygd och kulturhistoriska miljöer är en tillgång för hela länet. Utbyggnad i känsliga lägen bör därför prövas restriktivt och alltid vägas mot behovet av livsmedelsförsörjning, beredskap, landskapsbild och lokal identitet.

Slutligen anser vi att frågor om VA, energiförsörjning och masshantering behöver få en mer praktisk och genomförbar inriktning. Nya bostadsområden får inte planeras utan att den tekniska kapaciteten finns på plats. Lokal masshantering kan vara positivt, men måste förenas med tydlig tillsyn, spårbarhet och

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

kontroll. Regionens yttrande bör därför följas upp med fokus på konkret genomförande, inte bara övergripande formuleringar.

§ 61

Yttrande över Handlingsplan för bostadsförsörjning i Värmdö kommun

KRN 2026-0061

Sammanfattning

Värmdö kommun har remitterat *Handlingsplan för bostadsförsörjning* till Region Stockholm för yttrande. Klimat- och regionutvecklingsnämnden yttrar sig på Region Stockholms vägnar.

Region Stockholm ser positivt på att Värmdö kommun har tagit fram en handlingsplan för bostadsförsörjning. Både behovet av nyproduktion och att mer aktivt arbeta med det befintliga beståndet nämns. Enligt handlingsplanen har kommunen en målsättning att bygga 150-250 bostäder per år. Kommunens ambitioner för bostadsbyggandet ligger inte i linje med den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen. Värmdö kommun bedömer att deras möjligheter för en högre byggnationstakt begränsas bland annat av sårbar transportinfrastruktur, varierande VA-kapacitet, omfattande natur- och kulturmiljövärden samt begränsat markägande och rådande marknadsförutsättningar. Region Stockholmhar förståelse för kommunens utmaningar, men vill poängtera vikten av att hålla en byggtakt som följer den demografiska utvecklingen.

Beslutsunderlag

1. Utvecklingsdirektörens tjänsteutlåtande – Yttrande över Handlingsplan för bostadsförsörjning i Värmdö kommun
2. Handlingsplan för bostadsförsörjning

Yrkanden

Ordförande Märta Martin-Granlund (C) yrkar bifall till utvecklingsdirektörens förslag till beslut.

2:e vice ordförande Peter Frej m.fl. (M) yrkar bifall till eget förslag till beslut (bilaga).

Beslutsgång

Ordförande Märta Martin-Granlund (C) ställer de två förslagen till beslut mot varandra och finner att klimat- och regionutvecklingsnämnden beslutar enligt utvecklingsdirektörens förslag till beslut.

Beslut

Klimat- och regionutvecklingsnämnden beslutar följande.

1. Utvecklingsdirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Värmdö kommun över Handlingsplan för bostadsförsörjning.

1. Paragrafen justeras omedelbart.

Deltar inte i beslut

Sverigedemokraterna deltar inte i beslutet.

Reservation
2:e vice ordförande Peter Frej m.fl. (M) anmäler reservation från Moderaterna till förmån för eget förslag till beslut.

Särskilt uttalande
Ledamoten Andreas Birgersson m.fl. (SD) anmäler ett särskilt uttalande från Sverigedemokraterna.

Skickas till
Värmdö kommun

Moderaterna

FÖRSLAG TILL BESLUT
2026-05-26

KRN 2026-0061

Klimat- och regionutvecklingsnämnden
Ärende 7

Yttrande över Handlingsplan för bostadsförsörjning i Värmdö kommun

Moderaterna föreslår Klimat- och regionutvecklingsnämnden besluta följande:

1. Avslå yttrande över Handlingsplan för bostadsförsörjning i Värmdö kommun.

Moderaterna har under arbetet med nya RUFS varnat för att styrets övergripande bostadsmål riskerar att användas för att rikta kritik mot de kommuner som inte bygger i enlighet med bostadsbilagan. Vi har också påtalat att den ensidiga betoningen på mängden bostäder, tillsammans med överskattade antaganden om bostadsbehovet, varken är realistisk eller tillräckligt förankrad i faktisk efterfrågan.

I Region Stockholms förslag till yttrande finns skrivningar att Värmdö kommuns mål om 150–250 bostäder per år inte ligger i linje med RUFS 2050. Samt, att Värmdö kommuns byggnationstakt riskerar att förvärra bostadsbristen, vilket kan få negativa konsekvenser för kompetensförsörjning och näringslivets utveckling i Stockholmsregionen

Moderaterna menar att yttrandet är beklagligt, och att regionens yttrande i alltför liten utsträckning tar fasta på Värmdös lokala förutsättningar. Kommuner gör egna bedömningar av vad som är realistiskt och motiverat utifrån demografisk utveckling, infrastruktur, markägande, efterfrågan och möjligheter till genomförande. Dessa omständigheter bör väga tungt i regionens yttrande.

RUFS ska stödja kommunerna i deras långsiktiga planering, inte användas som en pekpinne för att överpröva lokala bedömningar. Regionens roll bör vara att bidra med kunskap och regional samordning, inte att underkänna kommunernas egna avvägningar som bygger på lokala förutsättningar.

Moderaterna vill därför betona att Region Stockholm bör visa större respekt för kommunernas planmonopol, lokala kunskap och ansvar för den fysiska planeringen. En trovärdig regional bostadspolitik bygger på respekt för kommunernas olika förutsättningar och en ingående förståelse för vad människor faktiskt efterfrågar.

Region Stockholm

Sverigedemokraterna Region Stockholm

SÄRSKILT UTTALANDE
2026-05-26 KRN 2026-0061

Klimat- och regionutvecklingsnämnden
Ärende 7

Yttrande över Handlingsplan för bostadsförsörjning i Värmdö kommun

Sverigedemokraterna utgår från vår egen regionala utvecklingslinje där bostadsbyggande ska ske i takt med infrastruktur, arbetsplatser, service, handel och kommunernas faktiska förutsättningar. Regionen ska inte pressa fram en extrem expansionstakt, utan hela länet bör växa i en rimlig takt där varje kommuns särart respekteras.

Mot den bakgrunden ser vi positivt på att Värmdö kommun tydligt lyfter sina särskilda förutsättningar med skärgård, småskalighet, sårbart vägnät, begränsad VA-kapacitet samt höga natur- och kulturvärden. Det är också rimligt att kommunen bedömer att 150 till 250 bostäder per år är mer realistiskt än den högre nivå som anges i RUFS 2060.

Samtidigt vill Sverigedemokraterna varna för skrivningar som riskerar att leda till politisk detaljstyrning av bostadsbeståndet, förändrade kösystem och reserverade bostäder för vissa grupper. En bostadspolitik som bygger på särlösningar riskerar att tränga undan unga, äldre, barnfamiljer och andra Värmdöbor som redan har svårt att komma in på bostadsmarknaden.

Vi vill även poängtera risken för tvångsblandning. Vi kommer aldrig stå bakom beslut vars konsekvens blir att kommunen pressar in upplåtelseformer, bostadstyper eller sociala lösningar som inte passar platsens karaktär, efterfrågan eller kommunens kapacitet. Värmdös utveckling ska bygga på lokal förankring, frivillighet och respekt för skärgårdskommunens småskaliga identitet.